

hogyan teljesíthesse nagy küldetését a király, a haza s az egyház szolgálatában.

— **Teauzsona.** Az «Első Mohácsi Jótékony Nőegylet» választmánya attól az intenciótól vezéreltetve, hogy társadalmi életünk makacs egyformassággal muló napjainak szürkeségén a jelen őszszel legalább egyszer átvillanjon a jókedv és derű egy sugára: legutóbbi ülésén elhatározta, hogy f. évi november hó 17-én délután öt órakor a Mohácsi Kaszinó helyiségében teauzsonnát rendez. Belépő díj személyenként egy korona, melyért egy csésze tea és sütemény jár. A közönség pártolásától fogg függni, vajjon a nőegylet újév előtt még egy teauzsonnát rendez-e vagy sem?

— **Elnökválasztás.** A Mohácsi Szinpártoló Egyesület a választmány határozata folytán ma, vasárnap délután fél két órakor a Mohácsi Kaszinó helyiségében a lemondás folytán üresedésben levő elnöki állás betöltése céljából rendkívüli közgyűlést tart. Bár nem osztjuk azoknak a véleményét, akik a f. évi rendes közgyűlésen az elnökválasztás körül fölmerült incidens következtében hírlapokban és szóval is azt kürtölték ki, hogy a Szinpártoló Egyesület válságba jutott: mégis az életrevalónak bizonyult egyesület jövő sikeres működése érdekében nagyon kívánatosnak tartjuk, hogy a mai rendkívüli közgyűlés válaszsza meg újra elnökül Brand Edét, akinek az egyesület megalakítása körül az oroszlanrész jutott s aki azt mint elnök kezdetől fogva a legutóbbi idők nagy körülményekkel és tapintattal vezette. Meg vagyunk róla győződve, hogy a volt elnök, ha látja, hogy a tagok nagyobb részének bizalma ő benne összpontosul, mégis el fogja fogadni a választást. Tömörüljenek tehát a tagok ő mellette!

— **Elhunyt plébános.** A pécsi egyházmegyének gysza van: dr. Waldfogl Károly, szajki r. kat. plébános 60 éves korában és áldozásának 37-ik évében e hó 21-én egy belső sérülés következtében a pécsi kórházban meghalt. A boldogultat, aki már növendékpap korában kitűnt az irodalom terén való sikeres működésével, négy évi káplánkodása után 1869-ben Pécsre hívták a tanítóképző intézethez tanárnak, 1871-ben pedig ezen intézet igazgatója lón s e tisztét nagy pedagógiai szavazatossággal töltötte be. Kitiűnt mint jeles hitszónok is. Dolgozott egyes szaklapokba és folyóiratokba «Mecsekhatá» név alatt, hírlapokba is irt talpraesett cikkeket. Mi sok éven át volt híu dolgozó társunkat gyászoljuk az elhunytban, akitől több időszerű cikk jelent meg lapunkban. Cikkei csakugy duzzadtak a szellemességtől. Jó tulajdonai közé tartozott szeretetreméltósága és nyájassága is. Akik ismerték, mind szerették és becsülték. Az elhunytat e hó 22-én szállították Szajkra, hol ugyanaznap délután 4 órakor a környékbeli r. kat. papság és hiveinek tömeges részvéte mellett temették el. «Lux perpetua luceat ei!»

— **Királyi hercegünk szarvasagancs-kiállítás.** Budapest, a Royal-szállodában vasárnap nyit meg az idei szarvasagancs-kiállítás. A kiállítás kimagasló része Frigyes kir. herceg bellyei uradalmának erdejéből származó agancsai. Hat kapitális szarvasagancsot állított ki, közte egy gazdagon gyöngyözött *huszagancsot*, mely a második díjat nyerte el. A király is megtekintette a kiállítást

— **A takarékpénztár jótékonyága.** A Mohácsi Takarékpénztár — miképp minden esztendőben — az idén is nagylelkűen gondoskodott a szegénysorsu iskolás gyermekeknek ruhával, valamint a netán szükséges tankönyvekkel való ellátásáról. A takarékpénztár igazgatósága legutóbbi ülésén 420 koronát utalványozott ki a főntemlített nemes céltra. Ebből az összegből a belvárosi r. kat. iskolának 240 K, a külvárosinak 70 K, a ref. és izr. iskoláknak 40—40 K s a gör. kel. szerb iskolának 30 K jutott. Az igazgatóság nemesen gondolkozó tagjainak ez a nagylelkű cselekedete nem szorul dicséretre. Evvel kapcsolatban közöljük egyes iskolák elöljáróinak következő köszönetnyilvánítását: *Köszönetnyilvánítás.* A Mohácsi Takarékpénztár Részvénytársaság ez évben is 40 koronát adott a református iskolába járó szegény gyermekek fölruházására. Midőn hálás köszönetemet nyilvánítom e helyen is a szives adományért, egyszersmind buzgó imában kérem a szeretet Istenét, hogy tartsa és áldja meg továbbra is azon kegyes szívű adakozókat, kik a szegényekre és árvákra nemcsak gondolnak, hanem róluk szeretettel és nagylelkűleg gondoskodnak is. Mohács, 1901. október 25. Varga Zsigmond, ev. ref. lelkész. — A Mohácsi Takarékpénztár ez idén sem feledkezett meg azon szegény gyermekekről, kikre nézve a tél a nyomorúság forrása, és nemes elhatározásával 40 koronát küldött hozzám azok fölruházására. Midőn az izr. iskola nevében köszönetet mondom, egyszersmind a Mindenható áldását kérem a nemes szívű adakozókra. Maradtam Mohácson, 1901. évi október hó 24-én. Kiváló tisztelettel dr. Flesch Armin, rabbi.

— **Elhalasztott bűnügyi végtárgyalás.** Véres kardpárbaj folyt le a múlt nyár elején Mohácson a városi tornacsarnokban *Küzdényi Szilárd*, a Margittaszigeti Ámentesítő Társulat igazgató főmérnöke s *Hartmayer László* ugyanazon társulat nyilvántartó ellenőre között. A párbajra Hartmayernek egy *Tormay Károly* miniszteri biztoshoz irt levélben közvetlen főnöke, *Küzdényi Szilárd* ellen használt sértő nyilatkozata szolgáltatott okot. A párbaj tudvalevőleg *Küzdényi* súlyos sérülésével végződött. A pécsi kir. ügyészség a hírlapokból értesülvén a párbajról, pörbe fogta a párbajozókat párbaj vétsége miatt. A vizsgálat befejeztetvén, a pécsi kir. törvényszék mult szerdára — október 23-ára — tüzte ki a végtárgyalást s erre megidézte a vádlott párbajozókat kívül tanukul dr. *Andriés* Tivadar, dr. *Philipp* Ferenc, dr. *Bernáth* Samu és dr. *Szilárd* Armin párbajsegédeket is. Az egyik vádlott, *Küzdényi* Szilárd s a tanuk a mondott napon meg is jelentek a törvényszéken; itt azonban tudtukra adták, hogy *Hartmayer* László nem jelent meg, hanem e helyett orvosi bizotványt küldött be, mely szerint betegsége miatt nem jelenhetett meg a végtárgyaláson. Ez okból a törvényszék a végtárgyalást elhalasztotta, de egyttal megkereste a budapesti büntető törvényszéket, hogy hivatalos orvosával vizsgálta meg *Hartmayert*, vajjon ez csakugyan olyan beteg-e, hogy e miatt el nem jöhetett a végtárgyalásra.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter *Geller* József pécsi kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanazon törvényszékhez jegyzővé és *Sallay* György végzett joghallgatót a siklósi járásbíró-sághoz aljegyzővé kinevezte.

— **Exhumált holttest.** Folyó évi augusztus hó közepén alig 48 órai betegség után meghalt *Freund* Mór mohácsi szatócs. Az orvos hevenyhurutot állapított meg a halál okául. Azonban pár nappal a temetés után suttozni kezdtek, hogy *Freund* nem természetes halállal, hanem mérgezés következtében mult ki. Erről a szóbeszédre a közigazgatási hatóság is tudomást nyervén, megbizta csendőrségét a nyomozással. A csendőrség a nyomozást nagy óvatossággal megejtvén, oly terhes gyanúkokat derített ki — mint például azt is, hogy *Freund* Mór halála előtt annak lakására arzénikumot hoztak patkányirtásra, holott abban az időben éppen nem volt arra szükség, — hogy azokat elegendőnek tartotta a följelentésnek a kir. ügyészségnél való megtételére. E följelentésre nyomban elrendelték *Freund* Mór holttestének exhumálását, mi is e hó 24-én délelőtt *Bök* Béla kir. albiró mint vizsgálóbíró s *Cullmann* József kir. járásbírósi aljegyző, továbbá *Szinkovich* Károly főszolgabíró és *Kardos* Géza csendőrmester jelenlétében megtörténvén, dr. *Jellachich* István és dr. *Blau* törvényszéki orvosok nyomban megéjtették a törvényszéki boncolást. A boncoló orvosok a holttest előrehaladott fölbomlási stádiumában nem tudták a mérgezés tüneteit megállapítani, de a hulla gyomrát és beleit fölküldötték az országos vegyészeti intézethez annak megállapítása végett, vajjon fönnforog-e mérgezés esete? *Freund* Mór megmérgezésével annak neje van gyanúsítva; vajjon ez a gyanu alapos-e vagy sem, az a vegyészeti intézet abbéli szakértői véleménynyilvánításától függ, vajjon egyáltalán fönnforog-e a mérgezés esete? *Freund* Mórnet a csendőrség őrizet alatt tartja.

— **A Margittaszigeti Ámentesítő Társulat köréből.** *Tormay* Károly vármegyének alispánja és miniszteri biztos mult kedden — október 22-én — Mohácson tárgyalást tartott *Dautova*, *Szántova*, *Béreg*, *Kolluth* és *Bezdán* községek kiküldöttjeivel oly célból, hogy a baracskai dunamenti, *Dautovától* *Bezdánig* húzódó régebben emelt s a Margittaszigeti Ámentesítő és Belvizlevezető Társulat nagy töltése által védett védtöltés tulajdonosainak a társulat költségeihez a vízjogi törvény 110. §-a alapján való hozzájárulása barátságos egység útján állapíttassék meg. A társulat érdekeinek képviseletére meghívta a miniszteri biztos *Hinka* László, *Reich* Károly, *Német* Lipót, *Stajevics* János, *Visy* Lajos, *Bátsmegyey* Rezső és *Kikinday* Aladár (Kalooca) véleményező bizottsági tagokat. A tárgyaláson a fönnvezett községek mindegyike meghatalmazottakkal képviseltette magát. *Küzdényi* Szilárd igazgató főmérnök a miniszteri biztos által pontokba foglalt egyezségi ajánlatot előterjesztvén és megmagyarázván, a községek kiküldöttjei előadták ajánlataikat, melyekre viszont a társulat meghívott képviselői tették meg észrevételeiket. A tárgyalás eredménye az, hogy az egyezés nem sikerült. Ennélfogva az említett régi töltés tulajdonosainak hozzájárulását az illetékes hatóság fogja megállapítani.

— **Kossuth Ferenc levele.** *Flóris* Endre, pécsi ügyvéd, ki a pécsi képviselőválasztás alkalmával a függetlenségi Kossuth-párti jelölt fölléptetése körül előkelő szerepet vitt, a következő levél közlésére kért föl benünket: Nagyságos dr. *Flóris* Endre ügyvéd urnak Pécs. Budapest 1901. október 17. Igen tisztelt ügyvéd ur! Távol lévén a kerületben, csak most

válaszolhatok becses levelére. A pécsi régi függetlenségi párt régi vezetősége semmi esetre sem cselekedett helyesen akkor, a mikor a pártot nem szervezte és nem vezette küzdelembe, bár a párt küzdeni akart. Nekünk kötelességünk nem mérlegelni a siker valószínűségét, de küzdeni minden körülmények között, mert hivatásunk kettős, az egyik az, hogy elveink iránt föntartsuk a lelkesedést, a másik az, hogy megvalósításukon fáradozzunk. Az elsőhöz a győzelmi kilátásnak semmi köze; de a másodikhoz nem jutunk el soha, ha az elsőt elhanyagoljuk. — Szomorú jelenség az, ha egy kerületben a függetlenségi elemek lelkesedni és küzdeni nem akarnak és nem tudnak. De még szomorubb az, ha erre az akarat és a képesség meg van, de a szervezett vezetőség vonul vissza a küzdelemtől. Ön igen dicséretesen cselekedett, amidőn a polgárság kezdeményezési jogával élt a helybeli pártvezetőség tevékenységével szemben; és ha önt a pécsi függetlenségi polgároknak az a része, mely lelkesül, és küzdeni akar, elnökké választotta, ön egészen föl van jogosítva ezt az elnöki tisztelet megtartani, és ha pártunkat szervezi és abba Pécsset új életet önt, minden függetlenségi ember dicséretével fog találkozni. Az természetes volt, hogy a mult alkalommal az előzmények folytán a siker elmaradt; sőt hogy jelöltünk csak kevés szavazatot kapott, de megtörtént az, hogy pártunk föléledt a tespedésből; és minthogy ön föléb-resztéséhez hazafiságának kitörő tüzével hozzá járult: Áldja meg az Isten érte! Igaz hive *Kossuth Ferenc*.

— **Vallásos kegyelet.** *Erős* Károly lőcsei plébános a rácskeszi templomban fölláttandó szent Antal-szoborra 2 K-t adott.

— **Áthelyezett káplán.** A megyés püspök *Zsivkó* Mihály petrievcei — ezelőtt mohácsi — segédlelkésszt *Miholjácra* helyezte át.

— **A Mohácsi Tornaegylet** ma, október hó 27-én délután 4 órakor a községi tornacsarnokban tartja évi rendes közgyűlést. Tárnysozat: 1. Evi jelentés. 2. Zárszámadás megvívás-gálása. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. Be nem hajtható követelések leírása. 6. Határozat a jégpálya ügyében. 7. Tisztújítás. 8. Indítványok. — Határozatképtelenség esetén a gyűlést f. évi november hó 3-án fogják megtartani.

— **Gazdasági és ipari hitelszövetkezetek alakítása érdekében.** Dr. báró *Fehérváry* Imre főispán abból a helyes föltevésből kiindulva, hogy az 1898. évi XXIII. t.-c.-ben kontemplált gazdasági és ipari hitelszövetkezeteknek vármegyénk területén minél nagyobb számban való létesítése a törvényhatóság közzgazdasági viszonyainak hathatós tényezője leendő: fölhitva a járások főszolgabiráit, hogy a helyi viszonyok körülmények latolgatásával s a társadalmi és gazdasági téren vezetó egyének meghallgatása után véleményét nyilvánítsanak arról, vajjon járásuk területén ily hitelszövetkezetek életképesen létesíthetők-e, avagy mely már létező községi önszegélyző-egyletek lennének azok, melyek az országos központi hitelszövetkezetbe belépni hajlandók lennének? Megjegyzi a főispán, hogy az országos központi hitelszövetkezet hajlandó minden alakulásra szakközégeinek egyikét kirendelni, aki megadja a szükséges magyarázatokat és fölvilágosítást, a cégbéjegyzésre vonatkozó iratokat elkészíti, az alakulási teendőkre nézve utasítást ad, stb.

— **A pécs-dolnjimiholáci vasut régen vajudó kérdése** ugy látszik, nemsokára megoldásra jut; mert e vasutat hadászati fontosságánál fogva ma a kormány szándékozik megvalósítani. Ugyanis amidőn az idei hadgyakorlatok befejeztével annak eredményét a király elnökléte alatt megbeszélték, a katonai szakemberek oda nyilatkoztak, hogy a nevezett vonal kiépítése, úgyszintén, a Drávanak Dráva-Szabolcs és D.-Miholjác közötti áthidalása hadászati szempontból elodázhatatlan sürgősségű. Rövid időre rá a közös hadügyminiszter átiratot intézett a magyar kormányhoz, amelyben úgy a vasút, mind a Dráva-híd építését sürgeti. Ennek következtében az építés ügyével a magyar kabinet rövid idő alatt foglalkozni fog.

— **Erélyes hatósági intézkedés.** Vármegyénk építkezési szabályrendeletének 50. §-a tudvalevőleg elrendeli, hogy a meglevő zsindeyes vagy cserepes födelű házak, melyek rendes, szilárd anyagból készült gyalogjáróval bíró utcában épültek, a szabályrendelet életbeléptetől (1892.) számított két év alatt az utcai vonalon fémeresz csatornával látandók el, a víz levezetésére pedig lefutó csövek alkalmazandók. Miután e rendelkezésnek városunkban sok házigazda nem felelt meg, járásunk jelenlegi főszolgabírja a f. év tavaszán elrendelte azoknak a házigazdáknak az összeírását, akik a szabályrendeletben foglalt rendelkezésnek eleget nem tettek. Az összeírás megtörténvén, a főszolgabíró utasította az összeirt házigazdákat kötelességük teljesítésére. Soknál foganatja is volt a főszolgabíró utasításának. De mivel még mindig van hét olyan házigazda, aki még nem felelt meg az utasításnak: a fő-